

Jog- és állambölcselet

Záróvizsga-tételsor

a 2009/2010-es tanév és a 2012/2013-as tanév között abszolutóriumot szerző hallgatók részére!

Tananyag:

1. *Államelmélet. A mérsékelt állam eszméje és elemei. I. Elmélettörténet. II. Alapelvek és alapintézmények.* (Szerk.: Bódig Mátyás - Györfi Tamás) Miskolc: Bíbor Kiadó, 2002. (a továbbiakban ÁE I, II)
2. *Jogbölcseleti előadások.* (Szerk.: Szabó Miklós) Miskolc: Bíbor Kiadó, 1998. (a továbbiakban JE)
3. *Fejezetek a jogbölcseleti gondolkodás történetéből.* (Szerk.: Szabó Miklós) Miskolc: Bíbor Kiadó, 2004. (a továbbiakban JT)
4. Szabó Miklós: *A jogdogmatika előkérdéseiről.* Miskolc Bíbor Kiadó, 2006. (a továbbiakban JD)

Tételsor:

I. Államelmélet

1. Az újkori politikai gondolkodás. ÁE I, 117-128. o.
2. A klasszikus szerződéselméletek. ÁE I, 139-157. o.
3. A republikanizmus. ÁE I, 167-189. o.
4. A liberális gondolkodás fejlődése és alapelemei. ÁE I, 189-211.o.
5. A konzervativizmus. ÁE I, 221-241. o.
6. A szocializmus. ÁE I, 241-265.o.
7. Autoritás és legitimitás. ÁE II, 41-65.o.
8. A politikai kötelezettség igazolását célzó elméletek. ÁE II, 65-81.o.
9. Az anarchizmus és a polgári engedetlenség problémája. ÁE II, 81-89. o.
10. Autoritás és szuverenitás; az önkormányzás elve. ÁE II, 91-103.o.
11. Joguralom és politikai moralitás. ÁE II, 103-119.o.
12. A demokrácia fogalomtörténeti összefüggései; a többségi elv igazolási problémái. ÁE II, 119-126. és 130-137.o.
13. Az alkotmányos korlátok problémája; az alkotmánybíróságok igazolása. ÁE II, 141-163.o.
14. A közszféra és a magánszféra viszonyrendszere. ÁE II, 163-181. o.
15. Az életformák sokszínűsége és az állam feladatai. ÁE II, 191-206.o.
16. Az egyéni szabadság korlátozásának elvei. ÁE II, 206-217.o.
17. A társadalmi igazságosság elméletei (Nozick, Rawls, Hayek, Marx). ÁE II, 217-234.o.
18. A jóléti állam ÁE II, 234-243.o.
19. A nemzet mint a közösségi identitás alapja; a nemzeti identitás a mérsékelt államban. ÁE II, 254-271.o.
20. Az abszolút szuverenitás. ÁE II, 271-289.o.
21. A totalitarizmus. ÁE II, 289-307.o.

II. Jogelmélet

1. Természetjogtan. JT, 9-31.o.
2. Jogpozitivizmus. JT, 31-51.o.
3. Történeti és szociológiai jogelméletek. JT, 51-71.o.
4. A jog társadalomelméleti megragadása: Luhmann, Habermas. JT, 167-189.o.
5. A jogpozitivizmus kibontakozása: Austin, Kelsen. JT, 189-201. és 129-145.o.
6. Modern jogpozitivizmus: Hart, Raz. JT, 243-261. és 273-285.o
7. Antipozitivista jogkonceptiók: Fuller, Dworkin. JT, 231-243. és 261-273.o.
8. XX. századi természetjogtan: Radbruch, Finnis. JT, 145-157. és 285-299.o.
9. Jogi episztemológia. JE, 27-51. o.
10. Jogi metodológia. JE, 51-75.o.
11. Jogi érvényesség. JE, 75-81. o. és 95-110.
12. A jogalkotás jogelméleti problémája. JE, 111-139.o.
13. A törvényhozó hatalom jogi korlátai. JE, 139-163.o.
14. Az igazságosság jelentései és a jog igazságossága. JE, 163-178.
15. A jogalkalmazás igazságossága. JE, 179-195.
16. Diszkréció és méltányosság. JE, 197-213.o.
17. A kritikai jogi gondolkodás. JE, 245-265.o.
18. Jogösszehasonlítás és jogelmélet. JE, 265-285.o.
19. A normák értelmezése. JD, 165-189. o.
20. Jogi argumentáció. JD, 189-215. o.
21. A tények megállapítása. JD, 237-253. o.